

PŘÍSPĚVEK K FAUNISTICE LEPIDOPTER MORAVY A SLOVENSKA

BEITRAG ZUR SCHMETTERLINGSFAUNA MÄHRENS UND SLOWAKEI

Vladimír Elsner Marie Elsnerová

V příspěvku uvádíme některé nálezy motýlů z čeledi Geometridae a Noctuidae, které jsme sbírali v posledních letech. Jedná se především o druhy, o jejichž rozšíření existuje v literatuře dosud jen velmi málo údajů nebo jen údaje staré, později nepotvrzené. V několika případech jde o druhy, které dosud nebyly z daného území doloženy nebo o jejichž výskytu nejsou v nám dostupné literatuře žádné údaje.

Za determinaci všech druhů rodu Eupithecia děkujeme panu ing. J. Markovi z Brna.

G e o m e t r i d a e

Epirrhantis pulverata (Thunberg 1784) - Lešná u Gottwaldova 3.4.1965,
18. O výskytu této vzácné píďalky je z Moravy známo jen několik
starších údajů.

Scopula umbellaria (Hübner 1818) - Strání 16.5.1968, Kobylí 7.6.1973.
Z literatury jsou známy jen starší údaje (Skala 1912).

Sterrhia rubraria (Staudinger 1871) - Pustá Ves 22.8.1975, 26.8.1977,
Pohranice 11.8.1973, 31.7.1976. Tímto doplňujeme dosavadní údaje
o výskytu na Slovensku (Hrubý 1964, Králíček 1976). Na Moravě
jsme sbírali tento druh v Popicích u Znojma dne 16.8.1975.
Nový pro faunu Moravy.

Ortholitha coarctaria (Denis et Schiffermüller 1775) - Kraví hora u
Znojma 1.5.1968, Únanov 30.5.1970, Popice u Znojma 22.5.1975.
Na všech uvedených lokalitách byl tento druh pozorován hojně.
Z Moravy je známo jen několik údajů o výskytu.

Chesias legatella (Denis et Schiffermüller 1775) - Slavičky u Třebíče
28.9.1973 - hojná.

Chesias rufata (Fabricius 1775) - Pouzdřany u Brna 24.4.1973, Popice
u Znojma 10.5.1974, 19.4.1976, Pustá Ves 29.4.1973, 5.5.1975.

- Acasis viretata (Hübner 1796-1799) - Lešná u Gottwaldova 1.6.1968.
Z Moravy jsou známy jen údaje Skalovy (1912).
- Lygris mellinata (Fabricius 1787) - Břeclav 8.6.1969, Přímětice u Znojma 26.6.1971, Lešná u Gottwaldova v červnu a červenci dos-
ti hojná. Z Moravy je známa jen z několika míst (Skala 1912,
1932, Laštůvka Z. a A. Laštůvka 1977).
- Thera albonigrata (Höfer 1920) - Lešná u Gottwaldova, Vysoké Pole,
Soláň, Kohútka, Oravice. V červnu na všech jmenovaných lokali-
tách poměrně hojná, v září ojediněle. Těmito údaji doplňujeme
znalosti o rozšíření druhu na našem území.
- Lampropteryx otregiata (Metcalf 1917) - Oravice 21.8.1976. Důležitý
doklad - nový druh pro faunu Slovenska.
- Coenoteophria obsoletaria (Herrich-Schäffer 1853) - Oravice 21.8.1976
22.7.1977.
- Coenoteophria sagittata (Fabricius 1787) - Závod 10.7.1976. Tato vzác-
ná píďalka je udávána ze Slovenska jen z několika míst, nej-
nověji z Lubochně (Hrubý 1964).
- Discoloxia blomeri (Curtis 1832) - Držková Hutě 7.7.1970, 6.7.1971.
Z Moravy je známo jen několik údajů o výskytu (Skala 1912,
Králíček, Marek, Povolný 1970).
- Eupithecia isogrammaria (Herrich-Schäffer 1847) - Pustá Ves 11.6.1976
25.6.1974, Čelovce 10.7.1975, Radějov 19.6.1973. Ze Slovenska i
z Moravy je dosud známo jen málo údajů (Skala 1912, Hrubý 1964,
Králíček 1976, Laštůvka Z. a A. Laštůvka 1977).
- Eupithecia valerianata (Hübner 1809-1813) - Záhlinice 13.7.1971.
Z Moravy jsou známy zatím jen starší údaje (Skala 1912, 1932).
- Eupithecia extraversaria Herrich - Schäffer 1856 - Pustá Ves 1.7.1974
6.7.1974, Pohranice 31.7.1976, Závod 27.8.1976.
- Eupithecia helveticaria Boisduval 1840 - Lešná u Gottwaldova 13.5.
1975, Pustá Ves 1.5.1974. Významný údaj pro Moravu i Slovensko.
- Eupithecia expallidata Guénée 1857 - Val. Senice 31.7.1973, Lešná u
Gottwaldova 9.8.1976, Vysoké Pole 3.10.1976. Z Moravy je znám
jen jeden údaj (Skala 1912).
- Eupithecia impurata (Hübner 1800-1809) - Velká Fatra, Gaderská dolina
30.7.1974.
- Eupithecia subumbrata (Denis et Schiffermüller 1775) - Val. Senice
27.6.1974.
- Eupithecia millefoliata Rössler 1866 - Pohranice 17.7.1976, Závod
13.7.1977, 30.7.1977. Kromě starých údajů od Prešova (Hrubý 1964)
je tento druh uváděn jen ze Štúrova a Zadielu (Králíček 1976).

Eupithecia abbreviata Stephens 1831 - Pustá Ves 1.5.1975. Významný ná-
lez, neboť ze Slovenska je znám jen starý, později nepotvrzený
údaj od Prešova (Hrubý 1964).

Eupithecia egenaria Herrich-Schäffer 1850 - Lešná u Gottwaldova 18.5.
1976 lož. Z Moravy je znám zatím jen údaj z Hrubé Vody (Kudla 1965)
Chloroclystis chloerata Mabilie 1870 - Přímětice u Znojma 9.6.1968.

Z Moravy uvádí tento druh zatím jen Skala (1912).

Arichana melanaria (Linné 1758) - Zuberec 31.7.1974. Na zbytku raše-
linišť velmi hojná. Ze Slovenska je tato píďalka známa jen ze
Suché Hory (Hrubý 1964).

Campaea honoraria (Denis et Schiffermüller 1775) - Kobylí na Moravě
4.5.1974.

Therapis flavicaria (Denis et Schiffermüller 1775) - Dubňany 25.5.
1976. Motýli hojní v porostech hluchavky na pokraji borového lesa.
Z Moravy jsou známy údaje Skalovy (1912) a jeden nález od Uherčic
(Gregor 1945).

Boarmia arenaria (Hufnagel 1767) - Pustá Ves 30.6.1973. Starší údaje
ze Slovenska uvádí Hrubý (1964) a nověji Králíček (1977).

Pachycnemia hippocastanaria (Hübner 1796-1799) - Popice u Znojma
19.4.1976 velmi hojná, 8.7.1977 ojediněle.

Perconia strigillaria (Hübner 1787) - Popice u Znojma 10.6.1972, 28.5.
1973. Tímto potvrzujeme starší údaj o výskytu tohoto druhu na
Znojemsku (Povolný 1948).

N o c t u i d a e

Euxoa decora (Denis et Schiffermüller 1775) - Čachtice 16.8.1972,
Pustá Ves v srpnu dosti hojná. Ze Slovenska byl tento druh znám
dosud jen z Vysokých Tater (Hrubý 1964) a ze Zadielu (Králíček
1971).

Euxoa birivia (Denis et Schiffermüller 1775) - Suchá Hora 24.8.1974,
Oravice 21.8.1976, Bukovina 16.7.1974.

Ochropleura signifera (Denis et Schiffermüller 1775) - Pohranice
17.7.1976.

Paradiarsia glaucosa (Esper 1788) - Popice u Znojma 3.9.1975. Další
doklad o šíření tohoto druhu. V seznamu Skalově (1912, 1932) není
uveden.

- Diarsia dahli (Hübner 1809-1813) - Suchá Hora 24.8.1974, 26.6.1976.
Ze Slovenska je zatím jen málo údajů o výskytu (Hrubý 1964, Elsner a Titz 1976).
- Amathes castanea (Esper 1798) - Popice u Znojma 3.9.1977 1♂, Hont. Nemce 10.9.1977 hojně. Pro faunu Moravy nový druh, Ze Slovenska jsou známy jen staré údaje (Hrubý 1964).
- Amathes sexstrigata (Haworth 1809) - Břeclav 31.8.1975, Dubňany 15.-17.8.1976 velmi hojná, Závod 27.8.1976. Důležité doklady o šíření druhu na našem území!
- Anarta myrtilli (Linné 1761) - Popice u Znojma 18.8.1974. Z Moravy jsou známy jen starší údaje (Skala 1912).
- Sideridis albicolon (Hübner 1809-1813) - Pustá Ves 4.6.1974, Pohranice 17.6.1976, Závod 17.6.1977. Ze Slovenska jsou novější údaje jen ze Štúrova a Likavky (Hrubý 1964).
- Mamestra splendens (Hübner 1803-1808) - Závod 10.7.1976 1♂.
- Hadena irregularis (Hufnagel 1766) - Pustá Ves 4.6.1974 1♂.
- Cucullia prenanthis Boisduval - Pustá Ves 5.7.1974 - housenky dosti hojně.
- Egira pulla (Hübner 1800 - 1803) - Hont. Nemce 10.9.1977. Ze Slovenska jsou známy jen údaje z Mlyňan a ze Štúrova (Hrubý 1964).
- Dryobotodes monochroma (Esper 1790) - Pustá Ves 7.9.1973, Hont. Nemce 10.9.1977.
- Polymixis gemnea (Treitschke 1825) - Velká Fatra-Gaderská dolina 30.7.1974, Popice u Znojma 18.8.1974, Oravice 4.9.1975, 21.8.1976 Vel. Javorník 31.8.1976.
- Conistra ligula (Esper 1791) - Grygov u Olomouce je dalším místem výskytu tohoto druhu na Moravě. Dva jedince jsme ulovili dne 10.10.1977 v opuštěném kamenolomu.
- Caradrina aspersa Rambur 1834 - Pohranice 9.8.1975. Ze Slovenska je znám zatím jen jeden údaj ze Štúrova (Hrubý 1964).
- Caradrina selini Boisduval 1840 - Závod 17.6.1977 - hojná. Další údaj o výskytu tohoto druhu na Slovensku.
- Hoplodrina superstes (Treitschke 1825) - Kobylí na Moravě 23.7.1971, 26.7.1977.
- Photodes extrema (Hübner 1808) - Závod 17.6.1977 - velmi hojná. Je to další místo výskytu tohoto druhu, který je hlášen v poslední době z více lokalit jak z Moravy, tak i ze Slovenska. (Marek 1974, Králíček 1976, Elsner a Titz 1976).
- Arenostola phragmitidis (Hübner 1800-1803) - Závod 17.7.1976, 13.7.1977. Z Moravy je tento druh znám již z více míst (Králíček

1976, Elsnér a Titz 1976, Marek 1977, Laštůvka Z a A. Laštůvka 1977), ze Slovenska dosud neuvedený.

Archana dissoluta (Treitschke 1825) - Závod 28.7.1972. Dosud znám jen ze Štúrova, Kamenice n.Hr. a Chláby (Hrubý 1964).

Archana neurica (Hübner 1803-1808) - Rohatec 6.7.1977, 14.7.1977. Z Moravy je uváděn tento druh zatím jen od Mušova (Laštůvka Z. a A. Laštůvka 1977).

Archana alga (Esper 1789) - Závod 10.7.1976 - housenky v lodyhách *Typha latifolia* L. V poslední době je uváděn ze Slovenska jen od Štúrova a Komárna (Králíček, Marek, Povolný 1970, Králíček 1971).

Melicleptria cardui (Hübner 1790) - Pohranice 31.7.1976 - velmi hojná, Závod 30.7.1977, Přímětice u Znojma 24.7.1976.

Pyrrhia purpurina (Denis et Schiffermüller 1775) - Kobyli na Moravě 30.6.1974 - Housenky hojné na semenících *Dictamnus albus* L.

Epizeuxis calvaria (Fabricius 1787) - Lešná u Gottwaldova 9.8.1971, 13.6.1973, 24.6.1973, 7.7.1973, 24.7.1974.

Z u s a m m e n f a s s u n g

Dieser Beitrag behandelt über einige interessante Funde der Familie Geometridae und Noctuidae. Neu für Mähren sind: *Sterrhia rubratia* Staudinger 1871, *Mamathes castanea* Esper 1798 und für Slowakei *Lampropteryx otregiata* Metcalfe 1917, *Arenostola phragmitidis* (Hübner 1800-1803).

L i t e r a t u r a

Č a p u t a J., 1970: Významnější druhy piadiviek (Geometridae) v rezervácii Velký Báb. - Ochrana fauny, 4: 65-69.

Elsner V., T i t z A., 1976: Příspěvek k poznání fauny můrovitých Slovenska a Moravy. - Zprávy Čs.spol. ent.při ČSAV, 12: 77-83.

G r e g o r F., 1945: Dvě vzácné píďalky *Cautoloma flavicaria* Schiff. a *Stegane dilectaria* Hb. na Moravě. - Ent.listy, VIII: 67.

H r u b ý K., 1964: Prodrómus Lepidopter Slovenska. SAV Bratislava.

K r á l í č e k M., 1971: Faunisticky významné nálezy Lepidopter ze Slovenska a Moravy. Acta Rer.Natur.Mus.Nat.Slov., Bratislava, 22: 93.

K r á l í č e k M., 1977: Několik faunisticky významných nálezů Lepidopter z území Slovenska. - Biológia, Bratislava 32, 2: 147 - 157.

K r á l í č e k M., M a r e k J., P o v o l n ý D., 1970: Významné a nové faunistické nálezy Lepidopter z Moravy a Slovenska. Ochrana Fauny, IV, 1: 1-9.

K r a m p l F., 1973: Taxonomische Kriterien für die Arten *Thera variata* (Den.et Schiff.), *T.stragulata* (Hb.) a *T.albonigrata* (Höfer)

- (Lepidoptera, Geometridae.) Acta ent. boh., 70: 272-281.
- K r a m p l F., M a r e k J., 1977: Neue und Bedeutende Funde der Eupithecia Arten in der Tschechoslowakei (Lepidoptera, Geometridae). - Acta ent. boh., 74: 103-114.
- K u d l a M., 1965: Nález Eupithecia egenaria H.S. na území naší republiky (Lep. Geometridae). - Zprávy Čs. spol. ent. 1, 5 - 6: 15-17.
- K u d l a M., 1970: Macrolepidoptera Hrubého Jeseníku. - Práce odboru přír. Věd. Vlast. ústavu v Olomouci, 19.
- L a š t ů v k a Z., L a š t ů v k a A., 1977: Nálezy několika zajímavých druhů Lepidopter na území Moravy a Slovenska. - Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV, 13: 43-45.
- M a r e k J., 1974: Photodes extrema (Hübner 1808) v Československu (Lep., Noctuidae). - Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV, 10: 73.
- M a r e k J., 1977: Lepidopterenfauna des Röhrichts am Teiche Nesyt in Südmähren, Tschechoslowakei. - Acta ent. boh., 74: 145-149.
- P o v o l n ý D., G r e g o r F., 1948: Další příspěvek k fauně Lepidopter Moravy. - Entomol. listy (Folia ent.), XI.: 15-17.
- S k a l a H., 1912: Die Lepidopterenfauna Mährens. Verh. des Naturforsch. Vereines in Brünn.
- S k a l a H., 1931-1932: Zur Lepidopterenfauna Mährens ind Schlesiens Acta Musei Moraviensis XXX: 1-197, Brno.
- S t a r ý J., 1965: K výskytu některých teplomilných druhů z čeledi Noctuidae na Moravě (Lep.). - Zprávy Čs. spol. ent. 1: 13-16.
- S t a r ý J., M a r e k J., 1966: Příspěvek k faunistice můrovitých Československa (Lepidoptera, Noctuidae). - Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV 2: 77-92.

Adresa autorů (Anschrift der Autoren) :

Vladimír Elsner a Marie Elsnerová, U Trojáku 4596,
760 05 Gottwaldov - Jižní svahy.